

ervaringen met de circoflex

We ontvangen regelmatig verhalen van opgedane ervaringen met de CIRCOFLEX. Deze maal weer twee. We plaatsen ze bij elkaar zodat nabouwers alles kunnen proberen totdat de waarheid boven water komt. In ieder geval is het echt vliegeren waarbij nog veel te experimenteren valt zoals blijkt. Na een ruime testtijd (geen eerste ervaring a.u.b.) hopen we van de opgedane ervaring te horen. Succes. Red.

Vorig jaar werd in VLIEGER 97/4 een nieuw vliegermodel gepresenteerd: de "Circoflex". Ik was meteen enthousiast - ongelooflijk dat zo'n ding zou kunnen vliegen. Als je naar de vorm kijkt is de vlieger niet meer dan een gat in de lucht, waar de wind doorheen waait. Je vraagt je af waar de Circoflex de lift vandaan haalt. Bij nauwkeuriger lezen van het artikel bleek het principe toch eenvoudig en de vorm en constructie heel kien uitgedacht (eenvoud is het kenmerk van het ware - zo blijkt weer eens). De 7,50 meter-versie, die ik gemaakt heb, bestaat uit een baan van 7,50 m spinakernylon met een breedte van 50 cm, precies de helft van de standaard breedte). De twaalf toompunten zijn gelijk verdeeld over de hele cirkel, zoals de cijfers van de klok. In de zoom aan de neuszijde worden vijf met busjes gekoppelde 3 mm koolstofstokken van elk 1,5 m geschoven. Fiber schijnt ook te kunnen, maar ik heb goede ervaringen met het wat stijvere en ook lichtere koolstof. In de zoom aan de rugzijde is een glad nylonkoord ingebracht, dat op "12-uur" is vastgezet. De linker- en rechter helft van dit koord wordt elk ongeveer 10 cm ingehaald. De ring krijgt zo een tapse vorm. De wind drukt daardoor de vliegerwand naar buiten in een stabiele vorm. Het toompunt (bij de toom zoals aangegeven in VLIEGER 97/4) zit iets onder het midden. De vlieger hangt zodoende wat achterover en uit deze stand haalt hij zijn lift. De Circoflex is eigenlijk een soort doosvlieger. Het bovenste- en het onderste

deel van de ring en ook de zijkanten vormen de vlakken die overeenkomen met de vlakken die doosvliegers stijvermogen geven.

De Circoflex is nogal gevoelig voor vuile wind. Bij onstabiele wind treedt vervorming op zoals op vergelijkbare wijze bij een grote zeepbel. Zo'n net losgelaten zeepbel zoekt zijn spanningsevenwicht. Bij rustige wind staat hij als een zuivere ring in de lucht. De vlieger is eenvoudig te bouwen, zeker als je het naaipatroon simpel houdt. De afstelling van de vlieger was bij mij een hele toer, hetgeen ik ook van anderen hoor. Aldoende leer je de effecten van de correcties kennen. Hierover wat van mijn ervaringen.

De toomafstelling.

Elke toomlijn aan de linkerzijde moet uiteraard dezelfde lengte hebben als de er tegenoverliggende rechter toomlijn. Het toompunt bevindt zich op de verticale middellijn. Heel kritisch is dit ook weer niet, want toen ik een keer per ongeluk de twee toomlijnen op 4 en 5 uur aan het ringetje van de bovenste set toomlijnen had gehaakt vloog de Circoflex ook en nog steeds vrij goed met alleen wat neiging naar rechts te gaan hangen. De plaats van het middelste toomringetje is wel belangrijk, deze beïnvloedt de vlieghoek. Een gemiddelde instelling A 12 cm en B 5 cm. De vlieghoek wordt stijler naarmate de ring omlaag wordt geplaatst.

Afstelling koord in rugzoom.

Deze afstelling is lastig. Allereerst wordt het koord links en rechts 10 cm ingehaald zodat de omtrek 730 cm betreft. De zoom moet over de hele omtrek worden opgestroopt. De kunst is dit opstropen aan de linker- en rechter zijde zo gelijkmatig mogelijk te verdelen. Als beide zijden niet gelijk zijn wordt de stijfkracht bij het minste zuchtje wind ongelijk en kantelt de vlieger. Als blijkt dat de Circoflex steeds naar rechts neigt moet het linkerkoord iets ingehaald worden. Een of twee cm kan al een flink effect heb-

ben. Ook door de opstroping aan een zijde wat anders te verdelen heeft duidelijke gevolgen. Dit bepaalt het goed of slecht vliegen. De afstelling is goed als bij een windvlaag de Circoflex recht blijft vliegen.

Toen hij goed vloog heb ik hem opgerold en thuis de stand van het koord "gefixeerd". Dat wil zeggen om de 40 cm met een draadje naaigaren in de zoom vastgezet. De eerstvolgende keer dat ik er weer mee vloog (tijdens een demo van Flying Circus in Hoek van Holland) bleek hij toch weer een neiging naar rechts te hebben. De tweede dag heb ik aan één zijde de fixering over een halve meter weer losgemaakt en een centimeter ingehaald waarna hij weer recht vloog.

Enkele andere tips.

Voor de balans wordt onder in de Circoflex een loodveter van 1 m (ongeveer 50 gram) genaaid. Voor een goed uitgebalanceerde Circoflex is dit bij rustig weer voldoende. Bij sterkere wind vanaf windkracht 3 Bft haak ik soms een extra gewichtje van zo'n 30 gram aan de koolstofstaaf. De vlieger herstelt zich dan iets sneller bij turbulente wind.

Tot nu toe heb ik altijd met een dacronlijn van slechts 10 kg gevlogen. Dit blijkt echter ook bij windkracht 6 Bft voldoende te zijn. Een iets zwaardere lijn (bijvoorbeeld 20 kg) kan wel een veiliger gevoel geven.

Slotopmerkingen.

1. Bij gebruik van koolstofstokken is het gevaar van breken groot als je de vlieger tegen wegwaaien bij de koolstofring op één punt met de hand vasthoudt - zo heeft John Verheij van de redactie mij verteld. Bij een windvlaag kan de buiging daar snel teveel worden.

2. Naar mijn ervaring gaat het gebruik van koolstofstokken echter bij alle windsterkten prima zolang je bij het oplaten de vlieger niet aan de ring vastpakt maar via de toomlijnen in bedwang houdt. Ik heb slechts eenmaal een gebroken stok opgelopen als